Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2023-0000620778

Datum
10 oktober 2023

[redacted]

Samengewerkt met
FEZ/control

Bijlage(n)
2

Aan Staatssecretaris van BZK
Van dgDOO

nota

Beslisnota bij kamerbrief

Aanleiding

Tijdens de AFB 2023 hebben de heer Eppink (BBB) en de heer van Weyenberg (D66) gevraagd om een toelichting op de ontwikkelingen in het aantal rijksambtenaren en de externe inhuur over de afgelopen jaren en welke regierol BZK vervult om de externe inhuur terug te dringen. De heer Eppink heeft ook nog gevraagd om een overzicht van de externe inhuur per departement en inhuurcategorie over het jaar 2022.

Geadviseerd besluit

Ondertekenen bijgaande Kamerbrief over de ontwikkelingen in de aantallen Rijksambtenaren en de externe inhuur.

Kern

- De groei in het aantal rijksambtenaren hangt samen met beleidsintensiveringen. Vakministers vragen het parlement regulier toestemming voor het verhogen van hun apparaatsuitgaven. Dit hangt samen met de gewenste beleidsontwikkeling, intensivering van de uitvoeringsvraagstukken die door het Rijk zelf worden uitgevoerd of knelpunten in de uitvoering.
- Elk departement is verantwoordelijk voor de ontwikkeling in het eigen apparaat en legt daar verantwoording over af in het jaarverslag.
- De afspraak is dat BZK de ontwikkeling van de apparaatsuitgaven monitort en rapporteert in de jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk (JBR).
- Er is vanaf 2018 een groei in het aantal Fte's waar te nemen. De groei in Fte's hangt samen met intensiveringen bij de afzonderlijke departementen. Die groei draagt daarmee bij aan een stijging van de apparaatsuitgaven.
- Externe inhuur geeft het Rijk flexibiliteit bij een veranderende vraag naar capaciteit, bijvoorbeeld in het geval van tijdelijke en/of specialistische werkzaamheden. Voor het opvangen van piekbelasting en opdrachten met een tijdelijk en/of specialistisch karakter vindt vooral bij (grote) uitvoeringsorganisaties inhuur plaats. De externe inhuur is een oplossing wanneer het op korte termijn niet lukt het benodigde personeel in dienst te nemen.
- De norm voor externe inhuur (de zgn. Roemernorm) is dat deze niet meer dan 10% van de totale personele uitgaven mag bedragen. Deze norm heeft het karakter 'pas toe of leg uit' (comply or explain).

- De toename van externe inhuur wordt voor een groot deel verklaard door exogene factoren, zoals arbeidsmarktkrapte, herstel toeslagen, schade-afhandeling Groningen en de afhandeling van de COVID crisis. Deze oorzaken deden zich voor in de jaren waarin de norm is overschreden (2020 12,2%, 2021 13,4% en 2022 14,2%). In de jaren daarvoor is de norm nauwelijks overschreden (2018 10,7%, 2019 10,3%).
- Naast hetgeen departementen zelf doen om de inhuur terug te dringen zoals verambtelijking van extern personeel, is er een aantal departementale en interdepartementale initiatieven, vanuit strategisch personeelsbeleid, op instroom en behoud van medewerkers.
- Verdergaande maatregelen, zoals een taakstelling op externe inhuur, worden aan een nieuw kabinet overgelaten. Dit betreft een complexe materie omdat een taakstelling altijd dient te worden bezien in relatie tot de maatschappelijke effecten, en de huidige overschrijdingen van de Roemernorm vooral zijn toe te schrijven aan arbeidsmarktkrapte, herstel toeslagen, schadeafhandeling Groningen en de afhandeling van de Covid crisis.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief ontwikkelingen aantallen rijksambtenaren en externe inhuur	
2	Bijlage 1: tabel uitgaven externe inhuur per departement 2022	